ۇزدىكسز كۇرەس جۇرگىزىپ، جاڭا داۋىردەگى ەمتيحان تاپسرۇ جولىن جاقسى باسايىق

(باسى 3 ـ بەتتە)

گۇلدەنۇز ساپارىندا ەكپىندەي ىلگەرىلەپ، جاڭا ەمتيحان تاپسرۇ جولىندا تاعى دا شۇعىلالى ناتيجە جاراتتى

تاريح كەرۇەنى العا تارتادى، ٴداۋىر سناۋ قاعازى جاڭالانىپ وتىرادى.

جاپىاي سوتسياليستىك وسزاماندانعان ەمەلەكەت قۇرۇدىڭ جاڭا ساپارى باستالىپ كەتتى، ەكىنشى 100 جىلدىق كۇرەس نساناسنا قاراي ەكپىندەي العا تارتۇدىڭ دابىلى قاعىلدى، جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ جاڭا "ۇلى تاريحي ٴساتى" باستالدى.

"حۇاڭحى وزەنى تىنىش بولسا، ەل امان، جۇرت تىنىش بولادى"، 8 ارىپكە مىڭ جىلدىق اسىل ارمان جيناقتالعان.

2021 ـ جىلى 10 ـ ايدا باس شۇجي شي جينپيڭ حۇاڭحىنىڭ تەڭىزگە قۇيار ساعاسنا كەلىپ، حۇاڭحەنىڭ جوعارعى، ورتاڭعى، تومەنگى اعارى بويىن تۇگەل ارالاپ شعۇ تىلەگىن جۇزەگە اسىردى.

"كوممۇنيستىك پارتيا نە سىنەيدى؟ حالىق ٴۇشىن قىزمەت سىنەيدى، جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇىن جۇزەگە اسىرادى، سوندىقتان ٴبىز ۇنەمى قايسى سىنەردى جاقسى سىنەۋىمىز، قايسى جۇمىستاردى، ٴسوز جوق، قادامدى جەدەلدەتە جاقسى سىنەۋىمىز كەرەكتىگىنە قاراۋىمىز كەرەك، حۇاڭحى وزەنىن ويداعداي جونگە سالۋ وسىنىڭ ىشىندەگى ٴبىر ٴىرى ٴىس بولىپ تابىلادى".

100 جىلدىق مەرەيتويدى قۇتتىقتاۋ سالتاناتىنىڭ جاڭعىرىعى ٴالى قۇلاققا ۇرىلىپ تۇرعاندا، جۇڭگو كوممۇنيستەرى كەرەمەت كوكەي تەستىلىك سەزىمەمەن ەكپىندەي ىلگەرىلەيتىن جاڭا ساپارعا اتاندى.

قارلى ۇستىرتكە بارىپ شىزاڭنىڭ بەيىت ازات بولعاندىعىنىڭ 70 جىلدىعىن قۇتتىقتادى، حەبەيگە بارىپ سايحانبا رۇحىن ساۋلەلەندىرۇدى تىلگە الدى، شانشيدە يدەيانى ازات ەتىپ، رەفورما جاساۋدى، جاڭالىق اشۋدى باسا دارىپتەدى، شاندۇڭدا حۇاڭحى الاڭىنىڭ ەكولوگياسىن قورعاۋدى جانە جوعارى ساپالى دامۇدى ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتۇدى جوبالادى؛ جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى مەن دۇنيە ٴجۇزى ساياسي پارتيالار باسشىلارى كەڭەسىنە، بريكس ەلدەرى باسشىلار ماجلىسىنە، شاڭحاي سەلبەستىك ۇيىمى باسشىلار ماجلىسىنە، بىرلەسكەن ەلدەر ۇيىمىنىڭ ورگانيزمدەردىڭ كوپ تۇرلىلىگى جينالىسىنا، الەمدىك بايىندى قاتىناس جينالىسىنا، 20 ەل توبى باسشىلارىنىڭ ماجلىسىنە تىكەلەي نەمەسە بەينە ەكران تاسىلىمەن قاتىناستى... باس شۇجي شي جينپيڭ جارعاق قۇلاعى جاستىققا تيمەي، رول ۇستاپ جول باستادى.

كومىر قىشقىل گازىنىڭ شعارلىۇىن ەڭ جوعارى مانىنەن اسىرماۋ، كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۇ قىزمەتىنىڭ "قۇرىلىس چەرتوجىن" شعارۇ، مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۇ كەزەڭىندەگى وقۋشىلاردىڭ تاپسىرما اۋىرتپالىعى مەن مەكتەپ سىرتىندعى باۋلۋ اۋىرتپالىعىن اناعۇرلىم جەڭىلدەتۇ، ورتالىق قازىنانىڭ علمي زەرتتەۋ قاراجاتىن باسقارۇنا رەفورما جاساۋ جانە ونى كەمەلدەندىرۇ، قوراجاي سالعى زاڭىن شعارۇدى ىلگەرىلەتۇ... رەفورمانى جالپى بەتتىك تەرەڭدەتۇ تەز دە ورنىقتى قادامەمەن ىلگەرىلەپ، شاپشاڭ جەدەلدەتىلۇدە.

ورتالقتىڭ ۇلت قىزمەتى ٴماجلىسىن، ورتالقتىڭ دارىندىلار قىزمەتى ٴماجلىسىن، شينحاي توڭكەرىسىنىڭ 110 جىلدىعىن ەسكە ٴتۇسىرۇ جينالىسىن، ورتالقتىڭ حالىق قۇرىلتايى قىزمەتى ٴماجلىسىن ىركەس ـ تىركەس اشتى... جاڭا ساپاردا دارىندى، يدەيا، ٴتۇزىم قاتارلى جاقتاردا جۇمىلدىرىدى جانە دايىندىق جاسادى.

جورىق كيىمىن شەشپەستەن، اتقا قايتا ٴمىنىدى. ۋاقتىپەن جارىساتىن اسعىس قادامنىڭ استارىندا تاريح پەن حالىقتا دەگەن سالماقتى بورىشتىلىق سەزىم، جاۋاپكەرشىلىك سەزىم جاتىر.

باس شۇجي شي جينپيڭ: "بۇگىنگى تاڭدا ٴبىز جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇىن جۇزەگە اسىرۇ نساناسنا تاريحتاعى ٴارقاندايى مەزگىلدەگىدەن دە اناعۇرلىم تايايى تۇستىك، مۇنى جۇزەگە اسىرۇعا سەنىمىمىز ٴتىپتى دە كامىل جانە قۋاتىمىز دا جەتەدى، سونىمەن بىرگە اناعۇرلىم جاپالى، اناعۇرلىم ماشاقاتتى قۇلشىنىستار جاساۋعا، ٴسوز جوق، دايىندالۋىمىز كەرەك" دەپ تەرەڭ اتاپ كورسەتتى.

بولاشاق نۇرلى دا كەڭ، ٴبىراق العا باسۋ جولى تەگىس بولمايدى.

دۇنيە ٴجۇزى 100 جىلدا بولماعان زور وزگەرىستى باستان وتكەرۇدە، ەلىمىز جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇىن جۇزەگە اسىرۇدىڭ شەشۇشى مەزگىلىندە تۇر. العا باسۋ جولىندا ٴبىز ٴدوپ كەلەتىن حاۋىپ ـ قاتەر، سناقتار بارعان سايىن كۇردەلىلەسە تۇسەدى، ٴتىپتى، ويعا دا كەلمەيتىن اساۋ تولقىندارعا دا جولىعامىز.

سونار داريا ماڭگى ىركىلمەي جوڭكىلە اعادى، جاڭا ساپارداعى جۇڭگو كوممۇنيستەرى، ٴسوز جوق، ٴداۋىر اعىنىنىڭ ەڭ الدىندا تۇرۇى كەرەك ـــ

"دۇنيە ٴجۇزىنىڭ بەتالىس اۋقىمىنىڭ ارىنى قاتتى، ايبىنى ۇستەم، وعان ۇيلەسكەندەر ورىكەندەيدى، قارسى كەلگەندەر قۇرىدى". تاياۋدا جۇڭحۇا حالىق رەسپۋبليكاسىنىڭ بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنداعى زاڭدى ورنى قالپىنا كەلگەندىگىنىڭ 50 جىلدىعىن ەسكە ٴتۇسىرۇ ماجلىسىنە قاتىناسقاندا، ٴتوراعا شي جينپيڭ دۇنيە ٴجۇزىنىڭ بايىاندى، ۇزاق بولاشاقتىق دامۇىنا نازار تاستاپ، دۇنيە ٴجۇزى ٴدوپ كەلگەن "ٴداۋىر سۇراۋىنا" ۇلكەن تاريحي كوزقاراسپەن جاۋاپ بەردى.

تاريحتىڭ العا ىلگەرىلەۋ لوگيكاسىندا العا ىلگەرىلەپ، ٴداۋىردىڭ دامۇ اعىنىندا دامۇ كەرەك، جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى دۇنيە جۇزىنە وسلاي ٴتۇسىندىردى ٴارى باستان ـ ايىق وزىنە وسلاي تالاپ قويدى.

"ەلىمىزدىڭ سيفرلى ەكونوميكاسىنىڭ اقاۋسىز دامۇىن ىلگەرىلەتۇ"، بۇل جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى ساياسي بيۇروسىنىڭ 10 ـ ايدىڭ 18 ـ كۇنگى 34 ـ رەتكى توپتىق ۇيرەنۇىنىڭ نەگىزگى تاقىرىبى. ۇيرەنۇدى باسقارعاندا، باس شۇجي شي جينپيڭ: "ٴبىز ۇتىمدى ورايدى يگەرىپ، بولاشاق دامۇدىڭ بيىك بەلەسىن الدىمەن يەلەۋ كەرەك"، "ورايدى مەقتى ۇستاپ، ىرىقتىلىققا قول جەتكىزۇ كەرەك"، ـ دەپ باسا دارىپتەدى.

ۇتىمدى ورايدى يگەرگەندە باسقالاردان ٴبىر قادام الدا جۇرۇگە بولادى؛ بولاشاققا كوز جىبەرگەندە باسقالاردان ٴبىر ساتى جوعارى تۇرا الاسىڭ.

بولاشاقتى بەتكە العاندا، داۋىرمەن بىرگە العا باسىپ، باتىلدىقپەن جاڭالىق اشقاندا عانا، سانسىز قايىق جارىسا جەلكەن كوتەرگەن، اتويلاپ العا ىلگەرىلەگەن وسى داۋىرگە ۇيلەسىپ، وزگەرىستى دۇرىس تانۋ، وزگەرىسكە علمي توتەپ بەرۇ، وزگەرىسكە ىرىقتىلىقپەن ۇمتىلۇ بارىسىندا ٴداۋىر اعىنىنا جەتەكشىلىك ەتۇگە بولادى.

بولاشاقتى بەتكە العاندا، تەڭ يدەيانى ازات ەتۇگە تاباندى بولىپ، رەفورمانى تەرەڭدەتۇدەن جازباي، باتىلدىقپەن تەرەڭ قويناۋعا بويلاپ، قاتەرلى قايراڭدارىدى باسىپ، جۇرەكتىلىكپەن قورشاۋلاردى تالقاندىپ، كەدەرگىلەردى الاستاعاندا عانا العا باسۋ جولىنداعى ٴتۇرلى حاۋىپ ـ قاتەرلەردى، سىن ـ سايىستاردى ٴۇنەمدى جويۇعا بولادى.

بولاشاقتى بەتكە العاندا، جاڭا امالياتقا نەگىزدەلىپ، ۇزدىكسز جاڭا نزدەنىس جاساپ، حالىق بۇقاراسىنىڭ امالياتىنان ۇزدىكسز ٴنار العاندا عانا پارتيامىزدىڭ نازارياليلىق جاسامپازدىعىن ۇزدىكسز العا قاراي دامىتۇعا مۇمكىندىك جاساپ، قىزمەتتەرىمىزگە اناعۇرلىم ويداعداي جەتەكشىلىك ەتە الامىز.

وزەن يرەلەڭدەي اققانمەن، شىعىسقا جوڭكىلۇ بەتالىسىن وزگەرتپەيدى، جاڭا ساپارداعى جۇڭگو كوممۇنيستەرى، ٴسوز جوق، قامال الىپ، قىيندىقتى جەڭۇدىڭ ەڭ الدىڭعى لەگىندە ماڭگى تۇرۇى كەرەك ـــ

1945 ـ جىلى 5 ـ ايدا جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى سوعىس جەڭىسىنىڭ قارساڭىندا، پارتيا 7 ـ قۇرىلتايىندا ماۋ زىدۇڭ جولداس بۇكىل پارتيانىڭ "زيان شەگۇگە دايىن تۇرۇدىن" ەسكەرتىپ، ٴبىر جولدا 17 ٴتۇرلى قىيندىقتى ٴتىزىپ شقتى.

2021 ـ جىلى 10 ـ ايدا پارتيانىڭ 100 جىلدىق مەرەيتويى سالتاناتپەن قۇتتىقتالىپ كوپ وتپەي، باس شۇجي شي جينپيڭ جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى ساياسي بيۇروسىنىڭ ٴماجلىسىن باسقارىپ اشتى، ٴماجلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: "بۇكىل پارتيا، ٴسوز جوق، تاۋەلسىزدىگىمىزدى ۇستىنەن ٴوتىپ بارا جاتقاندايى سولعۇرلىم ساق بولۇ كەرەك، امانشىلىقتا جامانشىلىقتىڭ بولارىن ويلاۋدايى سولعۇرلىم تاۋقىمەت تانىمى بولۇ كەرەك. بۇل پارتيامىزدىڭ ەل باسقارۇداعى ٴبىر ماڭىزدى تاجىريبەسى.

2021 ـ جىل باستالعاندا، ولكە، مينيسترلىك دارەجەلى نەگىزگى باسشى كادرلاردىڭ "جىل باسىنداعى العاشقى ساباعىندا" باس شۇجي شي جينپيڭ تەرەڭ تولعانىسپەن بىلاي دەدى: "ەلىمىز قوعامىنداعى باستى قايشىلىقتىڭ وزگەرۇىنە جانە حالقارالىق كۇش سالىستىرماسىنىڭ تەرەڭ رەتتەلۇىنە مەڭزەس، ٴسوز جوق، تاۋقىمەت تانىمىن كۇشەيتىپ، تومەنگى شەكتە ويلاۋعا تاباندى بولىپ، اناعۇرلىم كۇردەلى، قيىن جاعدايعا توتەپ بەرۇگە قاي ـ قاشان دا دايىن تۇرۇ كەرەك".

جۇرۇگە قيىندىق تۇدىراتىن جول قايقاڭ جول، مەڭگەرۇ قيىنعا تۇسەتىن كەمە جەلگە قارسى جۇزگەن كەمە. جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇى، استە، جەڭىل ـ جەلپى، قۇر ايعاي ـ سۇرەنمەن جۇزەگە اسا سالاتىن شارۋا ەمەس.

ماڭىزدىسىن ٴبىلىپ، اۋىر مىندەتتى ارقالاپ، قامال الىپ، قىيندىقتى جەڭىپ، قىيندىققا قارسى اتتانىپ، قىسىمعا شىداپ شايقاسىپ، كۇرەس جۇرگىزۇدىڭ ناعىز قابىلەتىنە، ناعىز سايىسكەرلىگىنە توسەلىپ، كۇرەس جۇرگىزۇ جىگەرىن، ەكپىننىن، قايسارلىعىن الىپ شعاتىن بولساق، ارمانعا ۇمتىلعان ياق الىسىمىزعا ٴارقاندايى كۇش بوگەت بولا المايدى.

وزەن سۇيى سىلدىراپ اققان اعىننان توپتالىپ جوڭكىلە تۇلايدى، جاڭا ساپارداعى جۇڭگو كوممۇنيستەرى، ٴسوز جوق، ەڭ كەڭ حالىق ارالىسىندا ماڭگى تابانداپ تۇرۇى كەرەك ـــ

شيڭجياڭ وزەنى جاعاسى، گۇڭشي گۇيلين ماۋجۇشان قىستاعى سول جىلدارى قىزىل ارميا سوعىس جۇرگىزگەن جەر، قازىرگى تاڭدا ٴجۇزىم كاسىپ سالاسىن دامىتۇعا سۇيەنىپ، ٴبىر جەردىڭ بۇقاراسىن بايىتتى. 2021 ـ جىلى 4 ـ ايدا باس شۇجي شي جينپيڭ وسى ارعا كەلدى.

"باس شۇجي، ٴسىز جايشىلىقتا سونشاما قاربالاس بولساڭىز دا ٴبىزدى كورگەلى كەلىپسىز، سىزگە شىنىمەن العىس ايتامىز"، ـ دەدى باس شۇجيدى كورگەندە قىستاق تۇرعىنى ۋاڭ دىلي تەبىرەنىپ.

"مەن وسى سىنەرمەن قاربالاسپىن عوي، 'مەملەكەتتىڭ زور سىنەرى' دەگەنمىز حالقتىڭ باقىتى تۇرمىسى"، ـ دەپ جاۋاپ قايتاردى باس شۇجي.

"بىلىك دەگەنمىز حالىق، حالىق دەگەنمىز بىلىك". جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى حالىققا سۇيەنىپ تاريحتى جاراتتى ٴارى، ٴسوز جوق، حالىققا سۇيەنىپ بولاشاققا قول جەتكىزەتىن بولادى.

ٴداۋىر ەمتيحان الۋشى، ٴبىز ەمتيحان تاپسرۇشىمىز، حالىق ەمتيحان تەكسەرۇشى.

ٴداۋىر ۇزدىكسز بىرتەلەي دامىپ، سۇراۋ شعارۇ مازمۇنى ۇزدىكسز اناعۇرلىم جاڭالانىپ وتىرادى؛ حالقتىڭ تاماشا تۇرمىس قاجەتى بىرتىندەپ جوعارىلاپ، ەمتيحان تاپسرۇ تالابى دا ىلەسە جوعارىلاپ وتىرادى.

جىجياڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇ ارقىلى بىرگە بايۇدان ۇلگى كورسەتۇ رايونىن قۇرۇ ٴىسى تۇلعالاندى، ورتالىق قازىنا ـ ەكونوميكا كوميتەتىنىڭ 10 ـ رەتكى ٴماجلىسى بىرگە بايۇ ماسەلەسىن تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتۇ جوننىدە زەرتتەۋ جۇرگىزدى... جاڭا ساپاردىڭ باستالۋىنا ىلەسە، جالپى حالقتىڭ بىرگە بايۇىن بىرتىندەپ جۇزەگە اسىرۇ اناعۇرلىم ماڭىزدى ورىنعا قويىلدى.

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە قول جەتكىزۇدەن، جاپىاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۇدان اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇدى ىلگەرىلەتۇگە، بىرگە بايۇدى تىڭعىلىقتى جەبەۋگە دەيىن جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى حالىق ٴۇشىن ىستەۋ اۋەلگى ماقساتىنا باستان ـ ايىق تاباندى بولىپ، قاي ـ قاشان دا حالقپەن بىرگە ويلاپ، بىرگە ىستەپ، جوڭكىلە العا ىلگەرىلەگەن تەلەگەي ۇلى كۇشتى ۇيىستىردى.

جۇڭگونىڭ ٴىسىن ويداعداي ىستەۋدىڭ تەڭگى پارتيادا. تاريح وسلاي، رەالدىق وسلاي، بولاشاقتا ٴالى دە وسلاي بولادى.

جاڭا جۇڭگو قۇرىلعان باستاپقى مەزگىلدە، «كوممۇنيستىك پارتيا بولماسا، جاڭا جۇڭگو بولماق ەمەس» دەگەن ٴان بۇكىل ەلگە كەڭ تارالدى. پارتيا قۇرىلعاندىعىنىڭ 100 جىلدىعىن قۇتتىقتاعان كەزدە، باس شۇجي شي جينپيڭ وعان تىڭ ٴسوز قوستى ـــ "جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى بولماسا، جاڭا جۇڭگو بولماق ەمەس، جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇى دە بولماق ەمەس".

جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسىنىڭ باسشىلىعى جۇڭگوشا سوتسياليزمنىڭ ەڭ ماندىك ەرەكشەلىگى، جۇڭگوشا سوتسياليستىك ٴتۇزىمنىڭ ەڭ ۇلكەن ابزالدىلىعى، پارتيا مەن مەملەكەتتىڭ ٴتۇبىرلى تيانامى، جان تامىرى، بۇكىل ەلدەگى ٴار ۇلت حالقىنىڭ مۇددەسىمەن قاتىستى، تاعدىرىمەن قاتىستى.

جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇىنە قاراي ۇمتىلۇدا، پارتيانىڭ جالپى بەتتىك باسشىلىعىنا تاباندى بولىپ، پارتيانىڭ باسشىلىعىن ۇزدىكسز كەمەلدەندىرىپ، پارتيانىڭ جالپى جاعدايدى تۇگەل مەڭگەرەتىن، ٴار جاقتى سايكەستىرەتىن باسشىلىق ۇيىتقىلىق رولىن تولىق ساۋلەلەندىرۇ كەرەك؛ باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ ۇيىتقىسى، بۇكىل پارتيانىڭ ۇيىتقىسى ورنىن باتىل قورعاۋ كەرەك؛ شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن جەتەكشى ەتۇگە تاباندى بولىپ، اقيقات نۇرىنىڭ العا باسۋ جولىن نۇرلاندىرۇنا مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك.

جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇىنە قاراي ۇمتىلۇدا، جاڭا داۋىردەگى پارتيا قۇرىلىسىنىڭ جاڭا ۇلى ينجەنەرياسىن ۇزدىكسز ىلگەرىلەتپە، پارتيانى پارتيا باسقارۇعا، پارتيانى جاپىاي قاتاڭ جونگە سالۋعا تاباندى بولىپ، پارتيامىزدىڭ دۇنيە ٴجۇزى جاعدايىندا تەرەڭ وزگەرىس بولعان تاريحي ۇردىسىندە باستان ـ ايىق ٴداۋىر اۋانگاردى، ۇلت تىرەگى بولۇنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

بۇرىن بولماعان وزگەرىس داۋىرىندە تۇرىپ، بۇرىنعىلار ىستەپ كورمەگەن ۇلى ٴىستى ىستەپ، كەمەل شاعىندا تۇرعان جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى الداعى جەردە تالاي ـ تالاي بەلەستەردى جاڭا باستاما ەتتىن بولادى.

"وتكەن 100 جىلدا جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى حالىققا، تاريحقا ۇزدىك جاۋاپناما تاپسىردى. قازىر جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى جۇڭگو حالقىن ىنتىماقتاستىرىپ، باستاپ، ەكىنشى 100 جىلدىق كۇرەس نساناسىن جۇزەگە اسىرۇدىڭ جاڭا ەمتيحان تاپسىرۇ جولىنا تاعى قادام تاستادى".

جوڭكىلە اققان وزەن بوگەۋ بەرمەيدى. جاڭا تاريحي باستاماداۋ، پارتيا 19 ـ كەزەكتى ورتالىق كوميتەتى التىنشى جالپى ٴماجلىسىنىڭ 100 جىلدىق ٴىرى پارتيانىڭ اقىل ـ پاراساتى مەن كۇش ـ قۋاتىن اناعۇرلىم ۇيىستىراتىندىعى ٴشۇباسىز.

شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ پارمەندى باسشىلىعىندا ۇلى جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى، ٴسوز جوق، جاپىاي سوتسياليستىك وسزاماندانعان ەمەلەكەت قۇرۇۋ، ەكىنشى 100 جىلدىق كۇرەس نساناسىن جۇزەگە اسىرۇ جاڭا ساپارىندا تاعى دا شۇعىلالى ناتيجە جاراتاتىن بولادى.

(تىلشىلار جاڭ شياۋسۇڭ، جۇ جيچاي، حۇ حاۋ، شي يۇيسن، دەڭ شياۋشي)

(شينحۇا اگەنتسىگىنىڭ 11 ـ ايدىڭ 7 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

(باسى 1 ـ بەتتە)

قازىر بار قامبا قۇرىلعىلارى سياقتى ساقتاۋ بايلىعىن بىرىكتىرۇ مەن جاندانداندىرۇدى ٴتۇيىن ەتىپ، استىقتى وندىرۇدەن كەيىنگى ماماندانداندىرىلعان تيجاراتىنىڭ قىزمەت وتەۋ ورتالىعىن قۇرىپ، استىقتى وندىرۇدەن كەيىنگى قىزمەت وتەۋ قابىلەتىن جوعارىلاتىپ، ەگىنشىلەرگە تازالاپ بەرۇ، كەپتىرىپ بەرۇ، ساقتاپ بەرۇ، وڭدەپ بەرۇ، ساتىپ بەرۇ سياقتى وندىرۇدەن كەيىنگى "جەلىلەس" قىزمەت وتەۋدى ازىرلەپ، شارۋالاردىڭ "استىق كەپتىرۇى قيىن بولۇ، استىق ساقتاۋى قيىن بولۇ، استىق ساتۇ قيىن بولۇ" سياقتى ماسەلەلەرىن شەشپ، ەگىنشىلەردىڭ وزىندىك قۇندى ۇنەمدەپ، كىرىستى ارتتىرۇنا كومەكتەسپ، استىقتى وندىرۇدەن كەيىنگى زياندى ازايتتى.

قازىر بۇكىل رايوندا استىقتى وندىرۇدەن كەيىنگى قىزمەت وتەۋ ورتالىعىنان 84ى قۇرىلىپ، بۇكىل رايوندىعى استىق وندىرەتىن ۇلكەن اۋدانداردىڭ جاپىاي قامتۇدى جۇزەگە اسىرىپ، قامتىعان ٴوڭىردىڭ ەگىستىك جەر اۋدانى 23 ميللىون 100 مىڭ مۇ بولىپ، قامتىعان ٴوڭىر ىشىندەگى استىقتىڭ شىعىندالىپ سىراپ بولۋى مەن كوگەرىپ شىعىندالۋ سالىستىرماسى ورتا ەسەپپەن 4 پايىز تومەندەپ، استىقتىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، شىعىنىن ازايتۇ مەن ەگىنشىلەردىڭ ورنىقتى تۇرده كىرىستى ارتتىرۇلارىن ٴونىمدى جەبەدى.

قامبادا ساقتاۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتتى

ساتىپ الۋ بۇىنى ارقىلى زەردەلىلەنگەن استىق قامباسىنا ەنگىزىلگەن استىق قامباسى جاسىل، علمي ساقتاۋدى جۇزەگە اسىرىپ، ساقتالعان استىق ساپاسى ونان ارى جوعارىلادى.

قاشقار قالاسىنداعى شينجياڭ جامالىق استىق ساقتاۋ شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگى استىق ساقتاۋ مىندەتىن ۇستىنە العان كاسىپورىن، جوباداعى قامبا سىيمدىلىعى 80 مىڭ تونناداي اسادى. كەزەكتە، وسى كاسىپورىننىڭ استىق قامباسىنىڭ بارلىعى وزىق استىق ساقتاۋ تەحنيكاسىمەن جوبالانىپ سالىنىپ، زەردەلى، جاسىل، علمي استىق ساقتاۋدى جۇزەگە اسىرعان.

"ٴبىز استىق قامباسىنىڭ تەمپەراتۇراسى، ىلالدىلىعى سياقتى ورتا كورسەتكىشتەرىنە دينامىكالى باقىلاۋ ـ ولشەۋ جۇرگىزىپ، ساندى مالىمەت ارقىلى استىقتىڭ جاعدايىنا تالداۋ جاساپ، ساقتالعان استىقتىڭ حاۋىپسىزدىگىنە قامتاماسىز ەتەمىز"، ـ دەدى وسى سەرىكتەستىكتىڭ باس دىرەكتورى ساۋ جيڭ، ـ زەردەلىلەنگەن استىق قامباسى استىقتى جالپى كەزەڭدەك، جاپىاي قامتىلعان، جان ـ جاقتى باسقارۇدى جۇزەگە اسىرىپ، وتكەندەگى تۇيىسك مۇشەلەرى مەن تاجىريبەگە سۇيەنە وتىرىپ استىق جاعدايىنا تۇجىرىم جاساۋدى قاجەت ەتەتىن كوپتەگەن باسقارۇ بۇىنداىرىنىڭ ورنىن باسىپ، استىق ساقتاۋ بۇىنداىرى شعىندى بارىنشا ازايتىپ، جوعارى ساپادا استىق ساقتاۋدى جۇزەگە اسىردى.

تاياۋ جىلدان بەرى رايونمىز استىق قامباسىن زەردەلىلەندىرىپ دارەجەسىن كوتەرىپ جاڭالاۋ جانە ولكە دارەجەلى استىق باسقارۇ تۇعىرى قۇرىلىسىنا پايدالانۇعا 300 ميللىون يۇاننان ارتىق قارجى ٴبولدى، جاڭالانعان، دارەجەسى كوتەرىلگەننەن كەيىنگى استىق قامباسى استىق ينفورماتسيالىسى كورىنىپ تۇراتىن، استىق جاعدايىن جەلدە باقىلاۋ سىندى زەردەلىلەنگەن باسقارۇ يقۇاتىن ازىرلەپ قانا قويماي، علمي استىق ساقتاۋ تەحنيكاسىنىڭ كومەگىندە ازىق ـ تۇلىك دارەجەسىندەگى ەنجار ۇنتاق ارقىلى دەرت ـ دەربەزدەن، زياندى جاندىكتەردەن ساقتاۋ ـ تىزگىندەۋ تەحنيكاسىن ۋاكىل ەتكەن دەرت ـ دەربەزدەن، زياندى جاندىكتەردەن ساقتاۋ ـ تىزگىندەۋ تەحنيكاسىن جالپىلاستىرىپ، ٴداىستۇرلى حيميالىق دارىمەن ىستاۋ ٴادىسىنىڭ ورنىن باستىرىپ، حيميالىق ٴدارىنىڭ پايدالانىلۇ مولشەرىن زور مولشەردە تومەندەتىپ، كاسىپ سالاسىنىڭ استىقتى حاۋىپسىز ساقتاۋ، علمي ساقتاۋ، جاسىل جولمەن ساقتاۋ ورەسىن جالپى بەتتىك جوعارىلاتتى.

كەزەكتە، تۇتاس رايوندا مەملەكەت مەنشىگىندەگى استىق كاسىپورىندارىنىڭ تەڭ جارتىسىنان كوبى قامبا سىيمدىلىدىعىن زەردەلىلەندىرە جاڭالاۋدى جۇزەگە اسىرىپ، جالپى قامبا سىيمدىلىعى 3 ميللىون 400 مىڭ تونناداي استى. شينجياڭنىڭ ولكە دارەجەلى استىق باسقارۇ تۇعىرى بۇكىل رايوندىعى 108 جاڭالانعان قامبا تۇيىنىمەن ينتەرنەت جەلىسىندە ۇلاسۋ ـ تۇتاسۇدى جانە ساندى مالىمەتتەردى ۇشتاستىرۇدى جۇزەگە اسىرىپ، استىقتى اكىمشىلىك جاقتان باسقارۇ تاراۋلارى قاراستى اۋماقتاعى جاڭالانعان قامبا تۇيىنىندەگى استىق جاعدايىن جەلدە باقىلاۋ ـ باسقارۇدى جۇزەگە اسىرىپ، جاڭالانعان قامبا تۇيىندەرىنىڭ زەردەلىلەنگەن استىق ساقتاۋ، استىق باسقارۇ دەڭگەيىن ٴونىمدى جوعارىلاتىپ، بۇكىل رايوننىڭ استىق جانە زاتتىق ماتەريالدار قورى كاسىپ سالاسىنىڭ ينفورماتسيالانۇ دەڭگەيىن جوعارىلاتتى.

ەگىنشى وتباسىلارى استىقتى علمي ساقتادى

ەگىنشى وتباسىلارىنىڭ استىقتى ۇيدە ساقتاۋى رايونىمىزدا، اسىرەسە، وڭتۇستىك شينجياڭدىعى ٴىشىنارا وڭىرلەردە ٴبىرشاما جالپىلاسقان، قاجەتتى علمي استىق ساقتاۋ ٴبىلىمى مەن ساقتاۋ جابدىقتارى كەمشىل بولعاندىقتان، ۇزاق ۋاقىت ساقتالعان استىق وڭاي كوگەرىپ، قۇرت ٴتۇسىپ زيانعا ۇشىراپ، ەگىنشىلەردىڭ كىرىسىنە نقىال كورسەتپە قانا قويماي استىق تا ىسىراپ بولاتىن.

وسى ماسەلەنى شەشۇ ٴۇشىن، تاياۋ جىلدارداعى بەرى اۋتونوميالى رايوندىعى استىق جانە زاتتىق ماتەريالدار قورى تاراۋلارى بۇكىل رايوندا "ساپالى استىق ينجەنەريا" نسانىنا سۇيەنىپ، علمي زەرتتەۋ ورىندارىنىڭ جۇيەلى جوبالاۋىمەن، وڭتۇستىك شينجياڭ وڭىرىندەگى ەگىنشى وتباسىلارىنىڭ استىقتى ۇيدە ساقتاۋىنا ۇيلەسەتىن دانەكەرلەنگەن تەمىر قاڭقالى مەتال تور قامباسىن زەرتتەپ شىقتى ٴارى ەگىنشىلەرگە اقىسىز پايدالانۇعا بەردى. مۇنداي استىق ساقتاۋ ساندىعى بولات ماتەريالداردان دانەكەرلەنىپ جاسالعان، وڭاي توزبايدى، جەل ٴوتپ سالقىن بولىپ تۇرادى، دەرت ـ دەربەزدەن، زياندى جاندىكتەردەن ساقتاۋ سياقتى ەرەكشەلىكتەرگە يە، ٴاربىر علمي استىق ساقتاۋ ساندىعىنا 800 ـــ 1000 كيلوگرام استىق ساقتاۋعا بولادى، بۇل استىق ساقتاۋ بارىسىنداعى جىلدىق شىعىن مولشەرىن وتكەندەگى 8% مولشەرىنەن 2% شاماسىنا تومەندەتەدى.

"بۇرىن استىقتى دورباعا نەمەسە اعاش ساندىقتا سالىپ ساقتايتىنبىز، ۋاقىت ۇزارا كەلە وڭاي كوگەرىپ، ەگىنشىلەردىڭ كىرىسىنە نقىال كورسەتپە قانا قويماي استىق تا ىسىراپ بولاتىن.

وسى ماسەلەنى شەشۇ ٴۇشىن، تاياۋ جىلدارداعى بەرى اۋتونوميالى رايوندىعى استىق جانە زاتتىق ماتەريالدار قورى تاراۋلارى بۇكىل رايوندا "ساپالى استىق ينجەنەريا" نسانىنا سۇيەنىپ، علمي زەرتتەۋ ورىندارىنىڭ جۇيەلى جوبالاۋىمەن، وڭتۇستىك شينجياڭ وڭىرىندەگى ەگىنشى وتباسىلارىنىڭ استىقتى ۇيدە ساقتاۋىنا دانەكەرلەنگەن تەمىر قاڭقالى مەتال تور قامباسىن زەرتتەپ شىقتى ٴارى ەگىنشىلەرگە اقىسىز پايدالانۇعا بەردى. مۇنداي استىق ساقتاۋ ساندىعى بولات ماتەريالداردان دانەكەرلەنىپ جاسالعان، وڭاي توزبايدى، جەل ٴوتپ سالقىن بولىپ تۇرادى، دەرت ـ دەربەزدەن، زياندى جاندىكتەردەن ساقتاۋ سياقتى ەرەكشەلىكتەرگە يە، ٴاربىر علمي استىق ساقتاۋ ساندىعىنا 800 ـــ 1000 كيلوگرام استىق ساقتاۋعا بولادى، بۇل استىق ساقتاۋ بارىسىنداعى جىلدىق شىعىن مولشەرىن وتكەندەگى 8% مولشەرىنەن 2% شاماسىنا تومەندەتەدى.

"بۇرىن استىقتى دورباعا نەمەسە اعاش ساندىقتا سالىپ ساقتايتىنبىز، ۋ